

ประกาศกรมธุรกิจพลังงาน

เรื่อง กำหนดลักษณะและคุณภาพของน้ำมันเบนซินพื้นฐาน

พ.ศ. ๒๕๕๑

โดยที่สมควรแก้ไขปรับปรุงข้อกำหนดลักษณะและคุณภาพของน้ำมันเบนซินพื้นฐาน เพื่อให้ครอบคลุมถึงการนำไปใช้ผลิตน้ำมันแก๊สโซฮอล์ ๒๐ และเพื่อรองรับการใช้เชื้อเพลิงสะอาดในอนาคต อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๓ อธิบดีกรมธุรกิจพลังงานออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง กำหนดลักษณะและคุณภาพของน้ำมันเบนซินพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกประกาศกรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง กำหนดลักษณะและคุณภาพของน้ำมันเบนซินพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๔๘

ข้อ ๔ ในประกาศนี้

“น้ำมันเบนซินพื้นฐาน” หมายความว่า น้ำมันเบนซินสำหรับใช้ผสมกับเอทานอลแปลงสภาพเพื่อผลิตเป็นน้ำมันแก๊สโซฮอล์

ข้อ ๕ ประกาศนี้มีให้ใช้บังคับกับน้ำมันเบนซินพื้นฐานที่จำหน่ายหรือมีไว้เพื่อจำหน่ายไปนอกราชอาณาจักร โดยการขนส่งทางทะเล

ข้อ ๖ ให้กำหนดน้ำมันเบนซินพื้นฐาน เป็น ๒ ชนิด ดังนี้

๖.๑ น้ำมันเบนซินพื้นฐานชนิดที่ ๑

๖.๒ น้ำมันเบนซินพื้นฐานชนิดที่ ๒

ข้อ ๗ ภายใต้บังคับของข้อ ๘ ลักษณะและคุณภาพของน้ำมันเบนซินพื้นฐานให้เป็นไปตามรายละเอียดแนบท้ายประกาศนี้

การเติมสารเติมแต่งในน้ำมันเบนซินพื้นฐาน ให้ผู้ค้าน้ำมันแจ้งขอความเห็นชอบและต้องได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีกรมธุรกิจพลังงานก่อน จึงจะดำเนินการได้

ข้อ ๘ ลักษณะและคุณภาพของน้ำมันเบนซินพื้นฐานที่ผู้ค้าน้ำมันจำหน่ายหรือมีไว้เพื่อจำหน่ายดังต่อไปนี้ จะไม่เป็นไปตามที่กำหนดในรายละเอียดแนบท้ายประกาศนี้ก็ได้ แต่ผู้ค้าน้ำมัน

ต้องแจ้งลักษณะและคุณภาพของน้ำมันดังกล่าวเฉพาะส่วนที่ไม่เป็นไปตามที่กำหนดในรายละเอียดแนบท้าย เพื่อขอความเห็นชอบและต้องได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีกรมธุรกิจพลังงานก่อน

(๑) น้ำมันเบนซินพื้นฐานสำหรับการส่งออกไปนอกราชอาณาจักร นอกจากการขนส่งทางทะเล

(๒) น้ำมันเบนซินพื้นฐานสำหรับการนำไปใช้กับยานพาหนะที่ส่งออกไปนอกราชอาณาจักร

(๓) น้ำมันเบนซินพื้นฐานสำหรับการนำไปใช้ตามโครงการหรือนโยบายของรัฐบาล หรืองานวิจัย

(๔) น้ำมันเบนซินพื้นฐานสำหรับการนำไปใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตน้ำมันเชื้อเพลิง

(๕) น้ำมันเบนซินพื้นฐานที่ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๗ นำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตน้ำมันเชื้อเพลิง หรือเพื่อจำหน่ายให้แก่ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๗ ตามวัตถุประสงค์นี้ด้วย

(๖) น้ำมันเบนซินพื้นฐานสำหรับการจำหน่ายให้แก่ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๗ เพื่อนำไปใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตน้ำมันเชื้อเพลิง

(๗) น้ำมันเบนซินพื้นฐานสำหรับการจำหน่ายให้แก่ผู้ค้าน้ำมันเพื่อวัตถุประสงค์ตาม (๑) (๒) และ (๓)

ข้อ ๕ การขอและการให้ความเห็นชอบตามข้อ ๓ วรรคสอง และข้อ ๘ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมธุรกิจพลังงานกำหนด

ข้อ ๑๐ ประกาศนี้ไม่กระทบกระเทือนการให้ความเห็นชอบลักษณะและคุณภาพของน้ำมันเบนซินพื้นฐานที่ได้ให้ความเห็นชอบไปแล้วก่อนวันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ และให้คงใช้ได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๑

เมตตา บันเทิงสุข

อธิบดีกรมธุรกิจพลังงาน

รายละเอียดแนบท้ายประกาศกรมธุรกิจพลังงาน
เรื่อง กำหนดลักษณะและคุณภาพของน้ำมันเบนซินพื้นฐาน

พ.ศ. 2551

รายการ	ข้อกำหนด	อัตราสูงสุด	น้ำมันเบนซินพื้นฐาน		วิธีทดสอบ ^{1/}
			ชนิดที่ 1	ชนิดที่ 2	
1	<p>ค่าออกเทน</p> <p>1.1 โดยวิธีวิจัย (Research Octane Number ; RON) - ผู้ผลิตจำหน่าย ณ จุดส่งมอบ</p> <p>1.2 โดยวิธีมอเตอร์ (Motor Octane Number ; MON) - ผู้ผลิตจำหน่าย ณ จุดส่งมอบ</p> <p>1.3 ข้อกำหนดเพิ่มเติมเกี่ยวกับค่าออกเทน</p> <p>นอกจากอัตราค่าออกเทนของน้ำมันเบนซินพื้นฐานจะเป็นปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพในส่วนที่เกี่ยวข้องกับค่าออกเทนของน้ำมันแก๊สโซฮอล์แล้ว ขบวนการและขั้นตอนการผลิตน้ำมันเบนซินพื้นฐานยังเป็นปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพในส่วนที่เกี่ยวข้องกับค่าออกเทนของน้ำมันแก๊สโซฮอล์ด้วย จึงกำหนดให้เป็นหน้าที่ของผู้ค้าน้ำมันที่เป็นผู้ผลิตน้ำมันเบนซินพื้นฐานที่จะนำไปใช้ผลิตน้ำมันแก๊สโซฮอล์ต้องทำการทดสอบว่า ค่าออกเทนของน้ำมันเบนซินพื้นฐานที่ผลิตนั้น จะต้องมีค่าออกเทนเท่าใด (ที่ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ) เมื่อนำไปผสมกับเอทานอลตามมาตรฐานที่กำหนด จะมีผลทำให้น้ำมันแก๊สโซฮอล์ที่ผลิตได้มีค่าออกเทนตามที่กำหนด โดยให้สำเนารับที่ผลการทดสอบกำกับน้ำมันเบนซินพื้นฐานที่จำหน่ายด้วย</p>	<p>ไม่ต่ำกว่า</p> <p>ไม่ต่ำกว่า</p>	<p>87.0</p> <p>76.0</p>	<p>89.0</p> <p>78.0</p>	<p>ASTM D 2699</p> <p>ASTM D 2700</p>
2	<p>ตะกั่ว <i>กรัม/ลิตร</i> (Lead, <i>g/L</i>)</p> <p>ก่อนวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2555</p> <p>ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2555 เป็นต้นไป</p>	<p>ไม่สูงกว่า</p> <p>ไม่สูงกว่า</p>	<p>0.013</p> <p>0.005</p>	<p>0.013</p> <p>0.005</p>	ASTM D 5059
3	<p>กำมะถัน <i>ร้อยละโดยน้ำหนัก</i> (Sulphur, <i>%wt.</i>)</p> <p>ก่อนวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2555</p> <p>ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2555 เป็นต้นไป</p>	<p>ไม่สูงกว่า</p> <p>ไม่สูงกว่า</p>	<p>0.05</p> <p>0.005</p>	<p>0.05</p> <p>0.005</p>	<p>ASTM D 4294</p> <p>ASTM D 2622</p>
4	<p>ฟอสฟอรัส <i>กรัม/ลิตร</i> (Phosphorus, <i>g/L</i>)</p>	ไม่สูงกว่า	0.0013	0.0013	ASTM D 3231 ^{2/}
5	<p>การกัดกร่อนแผ่นเงิน (Silver Strip Corrosion)</p>	ไม่สูงกว่า	หมายเลข 1	หมายเลข 1	ASTM D 4814 (Annex A)

รายการ	ข้อกำหนด	อัตราสูงสุด	น้ำมันเบนซินพื้นฐาน		วิธีทดสอบ ^{1/}
			ชนิดที่ 1	ชนิดที่ 2	
6	เสถียรภาพต่อการเกิดปฏิกิริยาออกซิเดชัน (Oxidation Stability, minutes)	ไม่ต่ำกว่า	360	360	ASTM D 525
7	ยางเหนียว (Solvent Washed Gum, mg/100 mL)	ไม่สูงกว่า	4	4	ASTM D 381
8	การกลั่น (Distillation, °C)				ASTM D 86
	8.1 อุณหภูมิ				
	(1) การระเหยในอัตราร้อยละ 10 โดยปริมาตร (10% Evaporated)	ไม่สูงกว่า	70	70	
	(2) การระเหยในอัตราร้อยละ 50 โดยปริมาตร (50% Evaporated)	ไม่ต่ำกว่า และ	90	90	
	(3) การระเหยในอัตราร้อยละ 90 โดยปริมาตร (90% Evaporated)	ไม่สูงกว่า	110	110	
	(4) จุดเดือดสุดท้าย (End Point)	ไม่สูงกว่า	170	170	
	8.2 กากน้ำมัน (Residue, % vol.)	ไม่สูงกว่า	2.0	2.0	
9	ความดันไอ ณ อุณหภูมิ 37.8 °ซ. (Vapour Pressure @ 37.8 °C , kPa)	ไม่สูงกว่า	54.5	54.5	ASTM D 4953
10	เบนซีน (Benzene, % vol.)				ASTM D 5580
	ก่อนวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2555	ไม่สูงกว่า	3.8	3.8	
	ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2555 เป็นต้นไป	ไม่สูงกว่า	1.1	1.1	
11	อะโรมาติก (Aromatics, % vol.)	ไม่สูงกว่า	38	38	ASTM D 5580
12	โอเลฟิน (Olefins, % vol.)				ASTM D 1319
	ก่อนวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2555	ไม่สูงกว่า	-	-	
	ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2555 เป็นต้นไป	ไม่สูงกว่า	20	20	
13	น้ำ (Water, % wt.)	ไม่สูงกว่า	0.7	0.7	ASTM E 203

รายการ	ข้อกำหนด	อัตราสูงต่ำ	น้ำมันเบนซินพื้นฐาน		วิธีทดสอบ ^{1/}
			ชนิดที่ 1	ชนิดที่ 2	
14	ลักษณะทั่วไปที่ปรากฏ (Appearance)		เป็นของเหลวใส ไม่ขุ่น ไม่แยกชั้น และไม่มีสารแขวนลอย		ตรวจพินิจด้วย สายตา
15	สารเติมแต่ง (ถ้ามี) (Additive)		ให้เป็นไปตามที่ได้รับความเห็นชอบจาก อธิบดีกรมธุรกิจพลังงาน		

- หมายเหตุ 1/ วิธีทดสอบอาจใช้วิธีอื่นที่เทียบเท่าก็ได้ แต่ในกรณีที่มีข้อโต้แย้งให้ใช้วิธีที่กำหนดในรายละเอียดแนบทำยานี้
- 2/ ทดสอบเฉพาะกรณีเติมสารเติมแต่ง (Additive) ที่มีธาตุฟอสฟอรัสเป็นองค์ประกอบ